Dundadznieks

Nr. 13 (184) jūlijs 2014 **Dundagas novada pašvaldības izdevums**

www.dundaga.lv

2. lpp. Trīs jautājumi astoņiem deputātiem.

4. lpp. «Es ies, un viš a ies!»

4. lpp. Mākslas diena Lībiešu tautas namā.

5. lpp. Vasara — festivālu vai siena laiks?

6. lpp. Mūsu novads profesores Janīnas Kursītes acīm.

Redaktora vārdi

Dalīšanās

Var dalīties ar maizes riecienu, zemenēm, kartupeļiem. Var ar smaidu, domām, izjūtām, padomiem... Dalīšanās ir tik daudzveidīga, taču, lai ar kādu dalītos, jāatrod laiks. Un tas ir dārgākais, ko varam citiem dot.

Jūlijs mūsu novadā un līdz ar to arī *Dundadzniekā* ir bijis izteikts dalīšanās mēnesis. Cilvēki jau parasti dalās, citādi nemaz nav iespējams dzīvot! Bet šoreiz tas izpaudies īpaši spilgti.

Līvu savienības Kolkas grupa jau 25 gadus dalās ar interesentiem, nenogurstoši krājot un glabājot lībiešu garamantas un materiālās lietas, stāstot par tautas vēsturi, rīkojot valodas nodarbības un aizraujot bērnus lībiešu interešu grupā. Vērtējot grupas darbību, arī citiem ir, ko teikt.

Pārdomās par novada attīstības dokumentiem dalās Tamāra Kaudze. Laiku, lai pastāstītu par saimniecībā notiekošo, atraduši zemnieki Aigara Zadiņš un Rota Pētersone.

Paldies viņiem un visiem pārējiem, kas dalījās arī ar mums! *Diāna Siliņa*

«Augam uz augšu!»

12. VII Kolkā svinētos Jūras svētkus cieminieki bija godam nopelnījuši, izdarot visu iespējamo, lai tie būtu tik bagātīgi, daudzveidīgi un kvalitatīvi.

Kolkas ciema pārvaldes vadītājs Aldis Pinkens, atklājot pludmales volejbola laukumus, sacīja: «Tas ir labākais, kas Kolkā varētu būt». To atzinīgi novērtēja arī novada domes priekšsēdētāja vietniece Andra Grīvāne un ciemiņš, pludmales volejbolists Toms Šmēdiņš. Paldies par šiem lieliskajiem objektiem biedrībai *Kolkas sporta klubs*, ko vada Mārcis Māgurs!

Atklāšanā biedrības pārstāvis Jānis Māgurs atzina, ka laukumi veidoti pēc augstākajiem standartiem, lai šeit varētu notikt lieli mači. Viņš pateicās Dundagas novada domei, Kolkas pārvaldniekam A. Pinkenam, Kolkas ciema sporta dzīves organizatorei Aigai Ūdrei, SIA *Kolkasrags*, SIA *Līcis-93* Kolkas ceham, Viestura Rēriha orķestrim, pludmales volejbolistam T. Šmēdiņam, atklātā amatieru čempionāta pludmales volejbolā *Joker Beach Ball 2014* devītā posma organizētājam Kolkā Aldim Riekstiņam. Tāpat paldies tika rūķīšiem: Laurai Pinkenai, Laurim Rudbaham, Ernestam Salcevičam, Gatim Hausmanim, Mārim Grīnpūkalam un Ziedonim Balodim.

Jūras svētkos Kolkā notikušajā *Joker Beach Ball 2014* devītajā posmā uzvarēja M. Māgurs un Didzis Kārkliņš. Kā pastāstīja M. Māgurs, spēļu rīkotājs A. Riekstiņš atzinīgi novērtējis gan lielo skatītāju atbalstu volejbolistiem, gan patīkamo gaisotni.

Ierīkotie pudmales volejbola laukumi laikā no iepriekšējiem Jūras svētkiem līdz šiem ir tikai jaunākais no projektiem, kam klāt ķērušies rosīgie kolcinieki. Jūras valdnieks Neptūns ar labpatiku noklausījās A. Pinkena teiktajā, ka daudzi Kolkā darījuši to, kas viņiem vislabāk patīk un padodas, līdz ar to ir prieks pašiem un citiem. Kolkas orķestrim, kas, gaidot Neptūnu bija pārvērties par pirātu orķestri ar galveno pirātu Vietsuru Rērihu priekšgalā, tušu nācās spēlēt vairākkārt, godinot aktīvos kolciniekus, par kuriem esam rakstījuši arī *Dundadzniekā*. Neptūnu priecēja Kolkas pārvaldnieka sacītais, ka Kolkas pagastā ap 100 vīru un sievu var saukt sevi par zvejniekiem, tāpat cilvēki šeit strādā SIA *Līcis-93* cehā, bet piekrastē netiek aizmirsta arī zivju kūpināšana. A. Pinkens īpaši pieminēja zvejnieku Daini Zvirbuli, kurš savas amata prasmes veiskmīgi nodevis diviem dēliem. Runātājs pateicās visiem, kas gādā, lai Kolka būtu skaists zvejnieku ciematiņš, kur ir visīstākie dižrauši, visinovatīvākās šprotes un visgaršīgāk kūpinātās butes. «Augam uz augšu!» izskanēja kā konstatējums un kā aicinājums.

• Dziedošās Kolkas jaunās paaudzes pārstāvji — Anna Jansone un Miks Kehers.
• Atklājot pludmales volejbola laukumus. Lentu griež J. Māgurs, pa labi no viņa T. Šmēdiņš un M. Māgurs.

Kolka tiešām kļūst arvien pievilcīgāka! Tuvojoties ciemam no Dundagas puses, uzreiz pamanāma Zēņu dīķa sakoptā apkārtne, košāku Kolku dara gan ziedu laivas, gan ziedu bāka. Jūras svētkos acis piesaistīja arī karodziņi, kas, piestiprināti pie laternu stabiem, mainījās lībiskā karoga krāsās — cits zaļā, cits baltā, cits zilā.

Taču katrreiz svētkos esmu ar apbrīnu un cieņu vērojusi vietējo kultūras cilvēku izdomu, darboties gribēšanu, uzņēmību un augsto latiņu, kas uzlikta un arī sasniegta. Plašāki svētki Kolkā nav iedomājami bez orķestra. Šoreiz tas piedalījās gan pludmales sporta laukumu atklāšanā, gan pārtapa pirātorķestrī, sagaidot Neptūnu un braši pūšot gājienā. Kārtējo reizi apbūra Valtera Laķevica šarms dziedot. Uzteicamas pirātdāmas — ugunīgā Evita un melnmatainā Dzintra, kas abas pavadīja Neptūnu laivā, bet pēc tam lieliski vadīja vakara koncertu, kas mirdzēja kā dārga Jūras svētku pērle. Brīnišķīgi skanēja dziesmas jūrai, saulei, vējam un mīlestībai novada talantu izpildījumā, Kolkā iemīļotai grupai *Jūrkant* piespēlējot. Koncerta kulminācijā un noslēgumā tik precīzi izvēlēta, visus vienojoša dziesma — Raimonda Paula un Jāņa Petera *Kurzeme*.

Bet, lai tā skanētu, milzīgu darbu bija ieguldījušas Ināra Sproģe, kas ir galvenā svētku rīkotāja, un viņas čaklās palīdzes Evita Ernštreite un Dzintra Tauniņa. Atsaucīgi bijuši arī dziedošie novada talanti.

Sporta spēles tiesāja brīvprātīgie. Savukārt laivas bija aizdevuši zvejnieki.

Paldies visiem par skaistajiem svētkiem!

Diāna Siliņa, Ineses Dāvidsones foto

Jautājam iedzīvotājiem

Vai piedalījāties pašvaldības vēlēšanās un sekojat līdzi domes lēmumiem? Ar ko esat apmierināts, par ko esat vīlies, vērtējot deputātus, par ko balsojāt?

Edvīns Zemtiņš Dundagā: — Balsoju par sarakstu *Strādāsim kopā*. Par domes lēmumiem uzzinu *Dundadzniekā*. Man nebija saprotams, kā tik mazā domē, kur ir 9 deputāti, var rasties pozīcija un opozīcija. Visiem jāsanāk kopā un jārisina problēmas, kas konkrētajā brīdī ir aktuālas. Nepatika arī kritiskā attieksme pret Kolku. Tagad izskatās cerīgi: notiek sarunas ar visām apvienībām un var vienoties par apspriežamajiem jautājumiem. Deputāti ir iestrādājušies. Priecājos par Dundagā un Kolkā īstenotajiem projektiem.

Inese Dāvidsone Kolkā: — Vēlēšanās piedalījos, bet ar sirdi un dvēseli līdzi domē notiekošajam nesekoju. Deputātu darbu pārzinu tikai lielās līnijās. No katra saraksta jau bija vismaz kādi pāris cilvēku, ko nepazinu, arī manis izvēlētajā. Nobalsoju par tiem, ko pazīstu. Salīdzinot ar iepriekšējo sasaukumu un arī ar šo pirms trim četriem mēnešiem, tagad darbs iet uz priekšu un norit mierīgāk. Šķiet, ka deputāti sāk cilvēkos ieklausīties. Protams, gribētos, lai ātrāk pieņem lēmumus, galvenais, lai viss notiek godīgi.

Mazirbē

1. VIII plkst. 19.30 baznīcā svētku ieskaņas koncerts, dzied Salaspils jauktais koris *Lōja*, diriģents Ģirts Gailītis.

2. VIII Līvu svētki (sk. 6. lpp.)

Pie Šlīteres bākas

2. VIII plkst. 21.00 Slīteres kukaiņu nakts.

Pācē

9. VIII Daiņa Derkevica piemiņas kausa izcīņa volejbolā.

Kas atcelts ir, nav jāatceļ!

Saistošie noteikumi

Apstiprināti ar Dundagas novada Domes 26.06.2014. lēmumu nr. 155 (prot. nr. 9., 5. §)

Dundagas novada pašvaldības 26.06.2014. saistošie noteikumi nr. 6 Grozījumi Dundagas novada domes 27.02.2014. saistošajos noteikumos nr. 5 *Par nekustamā īpašuma nodokļa piemērošanu 2014. gadā*

Izdoti saskaņā ar likuma *Par nekustamā īpašuma nodokli* 1. panta otrās daļas 9.1 punktu un 9. panta otro daļu.

26.06.2014.

Izdarīt Dundagas novada domes 2014. gada 27. februāra saistošajos noteikumos nr. 5 *Par nekustamā īpašuma nodokļa piemērošanu 2014. gadā* grozījumu, izsakot 4. punktu šādā redakcijā:

«4. Atzīt par spēku zaudējušiem Dundagas novada domes 2013. gada 19. decembra saistošos noteikumus nr. 32 *Saistošie noteikumi nekustamā īpašuma nodokļa piemērošanai 2014. gadā*».

Domes priekšsēdētājs Gunārs Laicāns

Paskaidrojuma raksts

1. Īss saistošo noteikumu satura izklāsts. Saistošie noteikumi groza Dundagas novada domes 2014. gada 27. februāra saistošos noteikumus nr. 5 *Par nekustamā īpašuma nodokļa piemērošanu 2014. gadā*, izsakot 4. punktu jaunā redakcijā.

2. Saistošo noteikumu nepieciešamības pamatojums. Dundagas novada dome 2014. gada 27. februārī apstiprināja saistošos noteikumus Nr. 5 *Par nekustamā īpašuma nodokļa piemērošanu 2014. gadā*, kura 4. punktā tika noteikts, ka par spēku zaudējušiem tiek atzīti Dundagas novada domes 2013. gada 24. janvāra saistošie noteikumi nr. 1 *Saistošie noteikumi nekustamā īpašuma nodokļa piemērošanai 2013. gadā* (turpmāk arī — 2013. gada noteikumi). Tomēr 2013. gada noteikumus nebija nepieciešams atcelt, jo tie tika atcelti jau ar Dundagas novada domes 2013. gada 19. decembra saistošo noteikumu nr. 32 *Saistošie noteikumi nekustamā īpašuma nodokļa piemērošanai 2014. gadā* 5. punktu.

3. Par saistošo noteikumu ietekmi uz pašvaldības budžetu. Neietekmē.

4. Par saistošo noteikumu ietekmi uz uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā. Neietekmē.

5. Par saistošo noteikumu ietekmi uz administratīvajām procedūrām. Neietekmē.

6. Par konsultācijām ar privātpersonām. Nav notikušas.

Domes priekšsēdētājs Gunārs Laicāns

Runas vīriem ir spēks rokās

Atbild tautas kalpi

Gadu pēc pašvaldību vēlēšanām jautājam četru ievēlēto sarakstu astoņiem deputātiem, kā sekmējies darbs. Turpmāk publicēsim arī viņu atbildes par to, kā veicies pildīt programmā solīto.

— Labāk paveiktais darbs?

Andra Grīvāne, apvienība *Strādāsim kopā*: — Ir apstiprināta Dundagas novada attīstības programma un ilgtspējīgas attīstības stratēģija, kuru izstrādāšanā tika iesaistīti arī Dundagas novada iedzīvotāji un speciālisti. Šiem dokumentiem ir jākalpo kā vadlīnijām tālākajā domes darbā.

Iespējams, to nevar nosaukt par labāko paveikto darbu, tomēr zināmo politisko nesaskaņu pārvarēšana ievēlēto deputātu vidū ir vērtējama ļoti pozitīvi. Tas ļauj visus jautājumus izdiskutēt daudz racionālāk un nonākt pie objektīvākā un iespējami pareizākā lēmuma pieņemšanas. Ir uzsākti un notiek vairums paredzēto darbu gan novada iestāžu telpu remontā, gan apkārtnes sakopšanā.

Una Sila, apvienība *Strādāsim kopā*: — Sporta laukuma labiekārtošana pie *Mazās skolas*, pils parka jaunās estrādes būvniecība, kuras labiekārtošana būtu jāturpina, kā arī ielu apgaismojumu iekārtošana. Svarīgs bija arī lēmums par novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas un attīstības programmas apstiprināšanu.

Guntis Pirvits, apvienība *Strādāsim kopā*: — Domē esam gājuši uz sapratni. Paveiktie darbi jāvērtē novada iedzīvotājiem, pašam to darīt būtu nepareizi. Jebkuram darbam vajadzētu būt bijušam labam.

Aldons Zumbergs, apvienība *Novadnieki*: — Panākta vienošanās par domes kopīgu darbu.

Smaida Šnikvalde, apvienība *Novadnieki*: — Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas un attīstības programmas izstrāde un apstiprināšana. Gribētos, lai tas nepaliktu kā dokuments, kas, nolikts plauktā, pārklājas ar putekļiem, bet gan kļūtu par galveno dokumentu prioritāšu noteikšanā turpmākos gadus.

Situācijas stabilizēšanās domē. Tā ir panākta daudzu sarunu rezultātā.

Gunta Abaja, apvienība *Mūsu novadam*: — Novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas un novada attīstības programmas apstiprināšana. Tagad tikai jārūpējas, lai tas nebūtu veikts tikai «ķeksīša» dēļ. Plānos ir iekļauti daudzi no vēlēšanu programmās solītā, un ceru, ka deputāti spēs vienoties un novada vadība organizēs darbu saskaņā ar nupat apstiprinātajiem dokumentiem.

Linda Pavlovska, *Kopsolis*: — Tā kā esmu Dundagas novada pašvaldības deputāte otro sasaukumu, tad pie labākajiem paveiktajiem darbiem varu minēt virzītos un apstiprinātos projektus gan Dundagas pagastā, gan Kolkas pagastā. Projektu virzība no iesniegšanas, apstiprināšanas līdz īstenošanai ir ilgstošs process, tāpēc to nevaru izcelt kā šī sasaukuma deputātu labāko darbu, bet novada deputātu kopdarbu jau no 2009. gada. Vislielākais paldies projektu rakstītājiem, viņu darbi vainagojušies ar sakārtotu vidi mūsu pagastos.

Ansis Roderts, apvienība *Mēs varam*: — Nevar gribēt, lai viss vienmēr ietu gludi, tomēr ir daudz padarītu lietu. Man personīgi nozīmīgākais ir tas, kas izdarīts Kolkas ciema teritorijā. Un pamanāmākie ir rotaļu laukums pie bērnudārza un Zēņu dīķa labiekārtošana. Prieks arī pašam par informācijas vietnes *Dundagas novada politika* izveidi. Esmu pārliecināts, ka tam ir bijusi pozitīva ietekme politikas attīstībā.

— Lielākā neveiksme?

A. G.: — Par zināmu neveiksmi varu uzskatīt jau minētās politiskās nesaskaņas, kuru laikā tika izteikts daudz populistisku apgalvojumu un kuras, iespējams, nav ļāvušas pieņemt atsevišķus lēmumus, kas padarītu pašvaldības darbu efektīvāku.

U. S.: — Novada palikšana bez izpilddirektora.

G. P.: — Biežā izpilddirektoru un domes vadītāju maiņa ir atstājusi negatīvas sekas uz novada dzīvi. Nav pārskatāmības pār visiem darbiem. Tie jāpārredz izpilddirektoram, grāmatvežiem, finanšu speciālistam, kancelejas vadītājam un pārvaldniekam. Izpilddirektoram no pārējiem nosauktajiem darbiniekiem jāsaņem ieteikumi, ko viņš iesniedz tālāk domei. Politiķi savukārt meklē risinājumus.

A. Z.: — Pazaudētais gads no vēlēšanām līdz pat šim laikam.

S. Š.: — Sarkanās līnijas, ko novilka jau pirms vēlēšanām, radīja lielu spriedzi un gandrīz gadu traucēja normālam domes darbam. Pie neveiksmēm pieskaitu arī vēlmi veikt strukturālās reformas, kas beigu beigās ne pie kā nenoveda, jo nebija paša galvenā — analīzes, kur un kāpēc tādas vajadzīgas.

G. A.: — Nespēja pēc pagājušā gada vēlēšanām ilgstoši organizēt konstruktīvu novada domes darbu un kārtējā novada izpilddirektora maiņa.

L. P.: — Izpilddirektores Ingas Ralles aiziešana no darba. Kā deputāte vēlos pateikt Ingai lielu paldies par paveiktajiem darbiem, savukārt labi aizsāktie darbi gaida virzību un risinājumu.

A. R.: — Izpilddirektores Ingas Ralles laiks daudzos jautājumos nav nesis attīstību.

— Pašlaik aktuālākais darāmais darbs?

A. G.: — Šobrīd notiek darbs pie tā, lai pēc iespējas ātrāk varētu uzsākt Kolkas attīrīšanas iekārtu izbūvi un renovāciju, Pabeigts darbs pie domes izstrādātā nolikuma par atbalstu vietējo iniciatīvu projektiem, darbs pie nolikuma par domes piešķiramajiem apbalvojumiem un atzinībām un, protams, regulārs darbs komitejās.

U. S.: — Kolkas ūdens projekts un mācību iestāžu sakārtošana jaunajam mācību gadam, kā arī jauna izpilddirektora meklējumi.

G. P.: — Esmu aicinājis novada vadītāju runāt ar darbiniekiem, kas ir atslēgas cilvēki, noskaidrot vīziju, ko gribam no izpilddirektora. Viena lieta, kas likumā rakstīts, cita — ko gribam sagaidīt, kā to pieņem darbinieki. Vajadzētu veidot kopskatu, atrast vājās vietas, kāpēc līdz šim nav tik labi izdevies. Darbs pašlaik virzās uz priekšu. Ir vēlme atrast spēcīgu izpilddirektoru, kas atrisinātu iekavējušos jautājumus. Vajadzētu veidoties spēcīgai komandai.

Ūdenssaimniecības projekts Kolkā. Skolu sagatavošana mācībām. Ir uzsāktas sarunas par dīķa tīrīšanu.

A. Z.: — Esam izveidojuši domes sadarbības modeli, kurā nepieļaut darīt nevajadzīgas lietas. Tagad jāatrod veids, kā darīt vajadzīgas lietas.

S. Š.: — Jāatrod izpilddirektors, kas spējīgs vadīt komandu un kam ir tālējošs skatījums uz novada attīstību. Jādomā, kā saglabāt vidusskolu Dundagā, ja līdz 16. VII 10. klasē pieteikušies tikai 5 bērni.

G. A.: — Domes priekšsēdētājam atrast un domei apstiprināt darboties spējīgu, zinošu izpilddirektoru ar labu komunikācijas kultūru. Ceru drīzumā ieraudzīt pašvaldības pirmā pusgada budžeta izpildes rādītājus un plānotās iespējas atlikušajam gadam. Neesmu pārliecināta par gada sākumā, tikai ar vienas balss pārsvaru apstiprinātā pašvaldības budžeta plāna atbilstību reālai situācijai un pašvaldības aktuālām vajadzībām.

L. P.: — Projektā *Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība Dundagas novada Kolkas pagasta Kolkas ciemā* izbūvēs notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, kas attīrīs Kolkas iedzīvotāju un iestāžu radītos notekūdeņus. Lai pēc projekta izbūves vecās iekārtas spētu attīrīt SIA *Līcis*-93 radītos notekūdeņus, tās vajag rekonstruēt. Tas ir ļoti nozīmīgs un svarīgs jautājums, lai uzņēmumam ar vismaz 300 strādājošajiem nebūtu jāaptur darbs.

Protams, vēl joprojām, aktuāls ir jautājums par Dundagas dīķa iztīrīšanu un sakārtošanu.

Liels prieks ir par Dundagas pils brīvdabas estrādes pabeigšanu. Cerams, ka līdz ar šī projekta noslēgumu Dundagā atsāksies daudzveidīgi un kvalitatīvi kultūras pasākumi, kas priecēs novada iedzīvotājus un iekārdinās jauno estrādi.

A. R.: — Kā pirmais ir attīrīšanas sistēmas rekonstrukcija Kolkā. Vēl daudz domāju par sociālās sfēras attīstību un sadarbību ar Līvu savienību.

Alnis Auziņš un Diāna Siliņa

Sociālie pakalpojumi

Sākums 182. un 183. numurā.

Bāreņiem vai bez vecāku gādības palikušiem bērniem vecumā līdz 2 gadiem

Ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūciju pakalpojumus no valsts budžeta finansē **bāreņiem vai bez vecāku gādības palikušiem bērniem vecumā līdz 2 gadiem.**

Saskaņā ar 21.04.2008. MK noteikumiem nr. 288 *Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības saņemšanas kārtība* (*www.likumi.lv/doc.php?id=174327*) pakalpojumus bārenim vai bez vecāku gādības palikušam bērnam **nodrošina, pamatojoties uz bāriņtiesas lēmumu.**

Sociālās integrācijas valsts aģentūra (SIVA) pēc dokumentu saņemšanas no ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas izskata to atbilstību normatīvo aktu prasībām, uzsāk administratīvo procesu personas lietā un pieņem lēmumu, uzturot pakalpojumu saņēmēju rindu un koordinējot pakalpojumu piešķiršanas procesu.

Ārkārtas gadījumā, ja nav iespējams nodrošināt bāreņa vai bez vecāku gādības palikuša bērna aprūpi un audzināšanu audžuģimenē vai pie aizbildņa, bērnu var nekavējoties ievietot ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā, pamatojoties uz vienu no šādiem dokumentiem: 1) bāriņtiesas priekšsēdētāja, bāriņtiesas priekšsēdētāja vietnieka vai bāriņtiesas locekļa vienpersonisku lēmumu; 2) policijas aktu par veselībai un dzīvībai bīstamos apstākļos pamestu bērnu.

SIVA ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijās ievietotos bērnus uzskaita.

SIVA pēc dokumentu saņemšanas izskata to atbilstību spēkā esošo normatīvo aktu prasībām, uzsāk administratīvo procesu personas lietā un pieņem lēmumu, uzturot pakalpojumu saņēmēju rindu un koordinējot pakalpojumu piešķiršanas procesu.

Pakalpojumu sniedzēji

Valsts sociālās aprūpes centrs *Rīga* filiāle *Rīga*, Kapseļu iela 31/18, Rīga, LV–1046, tel.: 67615005, fakss: 67613010, e-pasts: *riga@vsacriga.gov.lv; www.vsacriga.gov.lv*

Valsts sociālās aprūpes centra *Rīga* filiāle *Pļavnieki*, Zebiekstes iela 3, Rīga, LV–1082, tel. 67585618, fakss: 67585912, e-pasts: *plavnieki@vsacriga.gov.lv*

Valsts sociālās aprūpes centra *Latgale* filiāle *Kalkūni*, Komunālā iela 104, Kalkūni, Kalkūnes pag., Daugavpils nov., LV–5449, tel./fakss: 65474092; 65440976, e-pasts: *kalkuni@vsaclatgale.gov.lv*

Valsts sociālās aprūpes centra *Kurzeme* filiāle *Liepāja*, Apšu 3 a, Liepāja, LV–3401, tel. 63423402, fakss: 63484805, e-pasts: *kurzeme.liepa.vad@vsackurzeme.gov.lv*, tel.: 63423402, fakss: 63484805, e-pasts: *kurzeme.liepa.vad@vsackurzeme.gov.lv*

Tupmāk vēl.

Administratīvajā komitejā

17. VI sēdē nr. 6 izskatīja 2 administratīvā pārkāpuma lietas.

Tās bija par sabiedriskas ēkas žoga pie *Mazās skolas* bojāšanu (pašvaldības saistošie noteikumi nr. 11. *Par sabiedrisko kārtību,* 12. p.) — abas personas administratīvi sodītas, izsakot brīdinājumu.

Iepazinās ar iesniegumu un tiem pievienotajiem dokumentiem (būvvaldes atzinums, apsekošanas akts u.c.) par iespējamu nelikumīgu būvniecību īpašumā *Atmatas* un nolēma lietu skatīt tikai pēc administratīvās lietas saņemšanas no pašvaldības policijas.

Dace Kurpniece, komisijas sekretāre

Raibs kā dzeņa vēders

Piedzīvojumu pilnā diena

13. VII Pasaules koru olimpiādes lielkoncertā Mežaparka estrādē savas balsis pārējiem dziedātājiem piepulcēja arī Dundagas jauktā kora dalībnieki kopā ar valdemārpilniekiem un tiņģerniekiem. Iespaidos dalās Aigars Zadiņš un Laine Šmite.

Aigars: — To, ka piedalīsimies, zinājām jau laikus. Cik labi spējām sagatavoties, tas ir cits stāsts. Skatē uzstājāmies veiksmīgi — ieguvām I pakāpes diplomu, taču tas nenozīmē, ka pasaules koru olimpiādē nodziedājām tikpat labi, sevišķi dziesmas svešajās mēlēs. Latviešu klasiku bijām apguvuši pienācīgi. Svētdien Rīgā dziesmas latviešu valodā izmēģinājām divreiz, bet citzemju — ne reizes. Sarežģītas dziesmas, stiprs lietus... kādreiz tā gadās. Daļa Rīgas koru bija mēģinājuši iepriekšējā dienā, uz mums tas neattiecās. Sliktākais, ka tu esi spiests uziet un kaut kā piedalīties koncertā.

Priekšā mums mēģinājuma laikā stāvēja ārzemju kora dziedātāji bez lietus mētelīšiem, izmirka un aizskrēja. Tā nevar būt! Ja uzņemam korus, tad jābūt cilvēkiem, kas par viņiem arī rūpējas. Organizatoriem par to jāuzņemas atbildība. Tas ir *akmentiņš rīkotāju dārziņā*. Nedzīvojam tādos platuma grādos, kur nav nokrišņu. Lietu solīja, un prognozes piepildījās. Ar to bija jārēķinās.

Pirmā koncerta daļa, kurā izpildījām latviešu dziesmas, izskanēja labi. Man patika tās repertuārs un garums. Bijām arī kārtīgi izmēģinājuši. Bija emocionāli patīkamāk nekā iepriekšējos Dziesmu svētkos, jo tajos koncerts bija pārāk garš un fiziski gandrīz neizturams. Pazuda svētku sajūta. Koristiem tā bija verdzība. Šoreiz bija citādi.

Laine: — Tā bija lieliska iespēja piedalīties tik unikālā pasākumā! Zināmu pārbaudījumu gan mums sagādāja tas, ka šajā grandiozajā sarīkojumā paredzēta tikai viena mēģinājuma diena, jo jādzied bija dziesmas itāļu, igauņu un lietuviešu valodā. Tā jau bija uztraukums, bet vēl, par nelaimi, tad, kad sākās mēģinājums koncerta II daļai, kur šīs sarežģītās dziesmas jādzied, uznāca tāds lietus, kādu nebiju piedzīvojusi. Uz pakāpieniem, kur stāvēja dziedātāji, krājās tik daudz ūdens, ka kājas bija izmirkušas. Izliju slapja, jo man nebija lietus mētelīša. Kad sāka līt, vēl turpinājām dziedāt, bet mēģinājumu pārtrauca, jo vajadzēja izsūkt ūdeni. Nepaspējām izmēģināt dziesmas svešajās valodās, nezinājām, kur būs solo, kur mums jādzied. Mums pateica — mēģinājums beidzies, tiekamies pirms koncerta. Pilnīgi slapji aizgājām uz autobusu un pārģērbāmies.

Pirmās daļas mēģinājumā, kad atnāca diriģents Māris Sirmais un dziedājām *Saule, Pērkons, Daugava,* visapkārt sāka rībēt pērkons un līt lietus, bet virs soliņiem parādījās varavīksne. Tas bija skaisti, viss kopā: saule, pērkons, lietus, varavīksne, bet mēs visi slapji dziedam tieši šo dziesmu.

Paldies Dievam, kad sākās koncerts, lietus vairs nelija. Kopīgais dziedājums skanēja iespaidīgi, gluži kā Dziesmu svētkos. Man patika, ka repertuārā palika *Gaismas pils* un *Saule, Pērkons, Daugava*, par šīm dziesmām parasti ir vislielākais prieks.

Bijām nedaudz satraukti par koncerta II daļu, kurā bija dziesmas svešvalodās, bet par spīti tam, ka visu nebijām izmēģinājuši, mums izdevās ļoti labi.

Mēs paši būtu vēlējušies stāvēt pamīšus ar citu valstu koristiem, lai iepazītu arī citu kultūru pārstāvjus, taču ārzemnieki stāvēja skatuves priekšā. Tur iespaidīgus priekšnesumus sniedza gan ciemiņi no Āfrikas, gan no Indonēzijas. Sajūsmināja dziesma *Oh, Happy Day*, gan diriģents, gan solists bija melnādainie. Visi cēlās kājās, kustējās, dziedāja līdzi un aplaudēja.

Cerējām, ka pēc koncerta būs sadziedāšanās kā Dziesmu svētkos. Kad koncerts beidzās un sadziedāšanos nesagaidījām, latvieši sāka dziedāt *Bēdu, manu lielu bēdu*, ārzemnieki pievienojās, dziedot piedziedājumu: *ram tai ram tai, radi ridi rīdi, ram tai rīdi, ralal lā.*

Pasaules koru olimpiādē mums pirmoreiz mugurā bija jaunie tērpi. Meitenēm ir skaisti vainagi, sievām — aubes, vīriem — greznas vestes. Man parasti aubes nepatīk, bet šīs izskatās labi. Zeķes varbūt lietus dēļ vairs koncertā nebija tik baltas, cik vajadzētu būt... Tā bija tikai viena diena, bet piedzīvojumiem, emocijām un jauniem iespaidiem piepildīta.

• Laine kora jaunajā tautastērpā. *Autores foto*

Diāna Siliņa

Autobrauciens *RAF* 60. jubilejā

Lai Latvijas iedzīvotājiem atgādinātu faktu, ka Latvija bijusi un ir valsts ar savu autobūvi, biedrība *AMC Baltijas zvaigznes* sadarbībā ar autobusu ražotājfirmu a/s *Amo Plant* rīkoja vēsturisku autobraucienu pa Latviju, ciemojoties arī mūsu novadā.

• Brauciena dalībnieki, otrais no kreisās — V. Brants, trešais — J. Dambītis. *Autores foto*

13. VII rītā Kolkas raga stāvlaukumā ikviens interesants bija aicināts aplūkot trīs *RAF* ražotos minibusus, vienu a/s *Amo Plant Ambassador* autobusu un tikties ar to ekipāžām. Visa komanda bija tērpusies pelēkbrūnos tērpos un savdabīgās formas cepurēs, tā kā grūti uzreiz bija atpazīt Jāni Dambīti, SIA *Kolkasrags* direktoru, arī a/s *Amo Plant* pārstāvi, vienu no Latvijas autobūves goda apļa *Ar «Latvijām» pa Latviju* rīkotāju Kurzemē. Viņš pastāstīja, ka šogad *RAF* svin 60. jubileju, tāpēc arī radusies iecere izbraukt goda apli. Starts tam dots no Jelgavas Sv. Trīsvienības torņa. Laimīgu ceļu ekipāžām novēlējis arī Jelgavas domes mērs Andris Rāviņš un jelgavnieki.

Tukuma lidostā iepazinušies ar mūsdienīgo lidlauka infrastruktūru un *Baltic Bees* sporta lidmašīnām. Tālāk ceļš vedis uz deviņu pakalnu pilsetu Talsiem, Sasmakas Elku liepu un naktsmājām Rojupē.

Otrajā dienā pa ceļam Rojā braucēji kopā ar Neptūnu un kabrioletiem devušies Jūras svētku gājienā. Vēlāk apskatījušies Latvijas kuģi *Viesīte*, kur atsaucīgais kapteinis dalījies pieredzē. Vakarā, ierodoties Kolkā un braucot garām stadionam, ar signālu sveicinājuši kolceniekus. Vēlāk nogaršojuši kūpinātas zivis un nopeldējušies jūrā. Spīdējis skaists pilnmēness, un jūra pie Kolkas viesiem šķitusi pievilcīga un nedaudz maģiska. Trešajā rītā aplūkojuši Kolkas raga krustvilni.

Jānis vēl sacīja, ka ar viņiem kopā brauc filmu studija *Parus studio*, kas uzņem videofilmu, ko pēc tam izmantos, lai piesaistītu ziedotājus un 2015. gadā īstenotu automaratonu no Baltijas jūras līdz Klusajam okeānam, no Rīgas līdz Vladivostokai. Šī gada brauciens ir iesildīšanās kā komandai, tā RAF busiņiem, lai nākamajā gadā īstenotu 16 000 km automaratonu.

Savukārt Valdis Brants, bijušais *RAF* izmēģinātājs, tagadējais biedrības *AMC Baltijas zvaigznes* priekšsēdētājs, norādīja, ka viņš jau 1989. gadā ar *RAF* minubusu braucis apkārt pasaulei automaratonā *Kolumba karavāna*, no Romas līdz Romai. Toreiz vēl piedalījušies 2 *žiguļi*, 2 *moskviči* un 5 Itālijā ražotas mašīnas. Kā Kolumbs reiz atklāja Ameriku, tā 1989. gada braucienā Itālijas TV un ASV TV atklāja Padomju Savienību (PS). Tā bija pirmā iespēja pēc tik daudziem gadiem ārzemju žurnālistiem ceļot pa PS. Neļāva iebraukt Krasnojarskā, Almati un Barnaulā. Citur pārvietojās brīvi. Braucot uzfilmēja 500 stundu materiālu, Itālijas TV un ASV TV raidīja reportāžas.

Valda rādītajā albumā redzamas fotogrāfijas arī no citiem braucieniem. Visekstrēmāk, šķiet, bijis Kongo džungļos. Kādā vietā tilts izskatījies tik nedrošs, ka ar mašīnu braukuši pāri braslam, taču nav tikuši kalnā. Nācies atgriezties un tiltu salabot. Vēl kādā bildē mašīna iegrimusi šķidros mālos. Labi, ka cita varējusi izvilkt ārā.

Jānis teica, ka šogad paredzēti vēl divi braucieni, lai atgādinātu Latvijas iedzīvotājiem, ka Latvija bijusi un ir valsts, kas bagāta ar vēsturiskām vietām un personībām, kā arī ar savu autobūves rūpniecību. Komanda modinās leģendas, ko ir vērts atcerēties un apskatīt.

Tālāk automaratona dalībnieki devās uz Mazirbi, Ventspili, Kuldīgu un Kandavu.

Notikušo automaratonu atbalstīja Jelgavas un Rīgas pilsētas domes, a/s *Naftimpeks*, Andra Dambja SIA *ASC*, Rīgas motormuzejs un SIA *Krown Zemgale*.

Diāna Siliņa

Bolīvijas iespaidi

11. VII pēcpusdienā Mazirbes bibliotēka pulcēja uz interesantu tikšanos.

Pie mums viesojās parasta meitene no Jelgavas ar pavisam neparastu stāstījumu par Bolīvijas džungļiem. Jā, no Latvijas uz plašo Dienvidameriku, kur nekurienes vidū ir ciematiņš *Rincon del Tigre* jeb Tīģera kakts, 2011. gada janvārī kristīgās misijas braucienā devās Liene Svoka. Viņa ir skolotāja un pusgadu misijas skolā mācīja angļu valodu bolīviešu un vietējo indiāņu cilšu bērniem, papildus veicot arī vēl citus pienākumus. Atgriežoties Latvijā, Liene savus iespaidus un piedzīvojumus aprakstīja grāmatā *Es un Dievs Bolīvijas džungļos.*

Liene ir atraktīva un emocionāla meitene, un tāds bija arī viņas stāstījums. To viņa sāka spāņu valodā un, redzot, ka mēs nesaprotam, atzinās, ka tāpat viņa jutusies sākumā tālajos džungļos, jo saziņas valoda tur ir spāņu vai portugāļu, ko viņai nācies īsā laikā iemācīties.

Necentīšos atstāstīt tikšanās reizē dzirdēto, jo tas nemaz nav iespējams, bet Mazirbes bibliotēka ieguva vērtīgu dāvanu — grāmatu ar autores veltījumu Mazirbes lasītājiem.

Pateicamies Lienei par brīnišķīgo iespēju pāris stundas nedēļas nogalē mazajā Mazirbē sajust pasaules plašumu un varenību.

Sniedze Švāģere

Pludmales volejbolā

14. VI sākās Dundagas novada atklātais čempionāts pludmales volejbolā.

Pirmais posms notika Dundagā, *Mazās skolas* stadionā. Tajā piedalījās 13 komandas: 12 vīriešu komandas, bet viena — jauktā. Finālā satikās Didzis Kārkliņš un Kaspars Kristiņš ar brāļiem Tomu un Kristapu Šeptēm, kas kļuva par uzvarētājiem.

Savukārt 5. VII Mazirbē, pašā jūras krastā, volejbolisti izspēlēja otro čempionāta posmu. Šoreiz no 14 komandām finālā D. Kārkliņam un K. Kristiņam pretī stājās Kristaps Bolšings un Krists Dambergs, kas uzvarēja.

Savus spēkus mēroja Dundagas, Talsu, Ventspils un pat Rīgas komandas. Nākamais posms būs 26. VII Kolkā.

Ance Freiberga

Līvu laiks • Līvõ āiga

Būt kā līvu bākai
Võlda nemē līvõ bõjk

19. VII Kolkas tautas namā skanēja svētku uzrunas, apsveikumi, laba vēlējumi, atmiņas, pateicības... Arī Friča Dziesmas dzeja no krājuma *Līvzeme* un dziesmas par jūru

Jau sēžot pie bagāti klāta svētku galda, iespēju nedaudz ielūkoties grupas vēsturē un tagadnē man dāvāja Mārīte Zandberga, viens no grupas balstiem, biedre jau no 1989. gada: — Pirms 25 gadiem, 1989. gada 18. VII, pilnā Kolkas kluba zālē, notika Kolkas lībiešu grupas valdes pirmā sapulce. Visiem bija interese par lībiešiem. Bet tad, kad Valda Šuvcāne un Lidija Rapa aicināja vietējos lībiešus stāties biedrībā, pierakstījās 13, pārējie pagriezās un aizgāja projām. Tā ir lībiešu tradīcija — uzreiz nepiekrist tam, ko saka, pēc tam pārdomāt un atgriezties. Tad vēl pieteicās 16, un gada beigās bijām 29. Pa gadiem vēl klāt pienāca pa 10, 11, 16 cilvēkiem. Vislielākais skaits bija 2001. gadā — 74 biedri.

Pašlaik diemžēl esam tikai 50, turklāt ne visi dzīvo Kolkā. Valdē darbojas desmit cilvēku. Desmit no Kolkā dzīvojošajiem ir slimi un nevar atnākt. Pa šiem gadiem mūžībā aizgājuši 44 mūsu grupas cilvēki. Pēdējais no mums šķīrās Guntars Bertholds. Viņš valdes sēdē piecēlās un teica: «Neaizmirstiet, ka jums ir 25 gadu jubileja!» Mēs nezinājām, ka pēc nedēļas viņa vairs nebūs.

Tādu, kas varētu brīvi runāt lībiski, mūsu vidū vairs nav. Ir biedri, piemēram, Erna Abaja un Aina Bolšinga, kas atceras, ka Mārtiņš Lepste braucis ar zirdziņu un reizi nedēļā viņiem mācījis lībiešu valodu. Bet sarunāties lībiski viņi neprot. Ir cilvēki, kas lībiešu valodu sāka mācīties pēc 1989. gada. Sākumā to mācīja Viktors un Marta Bertholdi, vēlāk Zoja un Edgars Sīļi, Julgī Stalte, Jānis Mednis. Lībiešu valodu dažādos laikos no mūsu grupas ir mācījušies 35 cilvēki.

Lībiešu interešu grupā no 1995. gada līdz šim laikam darbojušies 86 bērni. Skolā mācu bērnus no 1. klasei līdz 4. klasei. Savu audzināmo klasi iesaistu lībiešu interešu grupā, pati arī viņiem mācu. Prieks, ka daži šo interesi saglabā un turpina darboties saistībā ar lībiešu lietām.

Tāda ir Anna Antane. Viņa beigusi Latvijas Universitātes Moderno valodu fakultāti, apguvusi igauņu un somu valodas, tagad strādā Rīgā somu uzņēmumā par konsultanti un tulci. Dženeta Marinska, mana bijusī skolniece, studē Kultūras akadēmijā *muzejniekos*. Maija Dāvidsone apguva rotu veidošanu, viņu saista praktiskā folklora. Maija vēl domā, kur studēt. Matīss Stīpnieks, kas studē Kara akadēmijā, aktīvi visu laiku darbojies ar lībiešu lietu, spēlē *Nurmorkestõr*.

Šogad man ir ļoti rosīgi otrklasnieki, kas ar aizrautību mācījās lībiešu valodu, paši gribēja izgatavot Kolkas bākas maketu. Viņi rakstīja mūsdienu teikas par saltkurpjiem*, Bažu Ansi, jūras kāzām un vilkati, kā arī savus darbus ilustrēja. To visu aizsūtīju uz Rīgu, kur Renāte Blumberga darbus apdarinās un veidos grāmatu.

• M. Rēriha pateicas A. Ermanbrikam par sadarbību. Viņš savukārt priecājas, ka dāvanā saņēmis arī Kolkas zelta šprotes. *Ineses Dāvidsones foto*

Interešu grupā ir daudzveidīgas nodarbes. Tajā esam ieskatījušies lībiešu folkorā, iepazinuši tuvāku un tālāku apkārtni, skolēni piedalījušies minoritāšu sporta spēlēs.

Novēlu, lai vienmēr ir vēlēšanās darboties, uzzināt arvien ko jaunu un interesanti aizpildīt savu laiku.

Grupas vadītāja Maija Rēriha pastāstīja: —Vislielākā vērtība ir mūsu grupas cilvēki, gan tie, kas nāk un dara, gan tie, kas vairs nevar atnākt. Vērtība ir darbs, ko darām. Pēdējā laikā jūtamies saliedēti un spēcīgi, ir pleca sajūta un patikšana darboties. Prieks, ka kopīgiem spēkiem daudz ko varam izdarīt. Patīkami, ka cilvēki no malas ieraudzījuši, ka darām nozīmīgu darbu.

Priecājamies, ka mums izdevās tik skaisti svētki. Tajos piedalījās arī Līvu savienības vadītāja Ieva Ernštreite, pārstāvji no Ventspils un Mazirbes grupām, bijušais Līvu savienības vadītājs Aldis Ermanbriks. Dāvanas saņēmām arī no Dāvja Stalta un Rīgas grupas un Dundagas novada domes. Pateicība par palīdzību, gatavojot svētkus un piedaloties tajos, pagasta pārvaldes vadītājam Aldim Pinkenam, Veltai Mačulei, Intai Zimaišai, Imantam Petrovičam-Zariņam, Inesesi Dāvidsonei, Dzintrai Tauniņai, Inorai Sproģei un Mārītei Zandbergai! Par gardajiem ēdieniem un skaisti uzklāto galdu paldies Ingai un Ingum Hausmaņiem!

Novērtēt Kolkas lībiešu grupas darbu lūdzu lībiešu kultūrvēsturniecei Baibai Šuvcānei, SIA *Kolkasrags* direktoram Jānim Dambītim un Kolkas pārvaldniekam A. Pinkenam.

B. Šuvcāne: — 25 gadi ir ļoti liels laiks sabiedriskajai organizācijai, sevišķi nelielā ciemā. Kad Atmodas sākumā Līvu savienības Kolkas grupu nodibināja, lībiešu pēcteču bija daudz vairāk, kādi trīspadsmit četrpadsmit vēl brīvi runāja lībiski. Toreiz lībiskais fons bija daudz spēcīgāks nekā tagad. Pa šiem gadiem objektīvu iemeslu dēļ lībiskums gājis zudumā: ciems ir tukšojies, daudzi nomiruši.

Taču Kolkas lībiešu grupa joprojām darbojas un tās nozīmīgākais veikums – Līvu centrs *Kūolka* — iespēju robežās ir attīstījies. Tas ir ļoti uzteicami, jo centrs ir nozīmīgs faktors Kolkai. Piekrastei, ciemam tā ir liela vērtība. Atbrauc tūristi. Kur viņi var iegūt informāciju par lībiešiem? *Kūolkā!*

Šo vietu par vērtīgu atzina arī darbinieki, kas sagatavoja abu prezidentu braucienu uz Kolku. Tā ir kvalitātes zīme.

Milzīgs panākums, pat brīnums būtu, ja Kolkas lībiešu grupas paveikto darbu pārņemtu jauni cilvēki. Aktīvākie grupas biedri jau ir cilvēki gados. Jaunajiem nav noteikti jābūt ar lībiskām saknēm, galvenais, lai vieta viņus interesētu, lai viņi pārmantotu vērtības, izpratni par lībisko identitāti, kultūrmantojumu un nestu to tālāk.

J. Dambītis: — Simboliska saikne ir starp jubileju Kolkas lībiešu grupai un Kolkas bākai. Arī mūsu lībiešu grupa ir 25 gadus bijusi līvu bāka, kas izstarojusi gaismu par tautas kultūrvēsturi, valodu, mākslas vērtībām. Šai laikā izdarīts milzīgs darbs! Mārīte Zandberga minēja, ka kādā gadā līvu centrā bija viesojušies tūristi no 22 pasaules valstīm. Jāparēķina, cik daudz viņu pa visiem gadiem kopā bijuši... Līvu centrā varējām uzņemt abu valstu prezidentus. Par to paldies līvu grupas cilvēkiem!

Viņi nekad nav man atteikuši, ja tūristi vēlējušies aplūkot līvu centru. Pat tad, kad kāda grupa pieteikusies pēdējā brīdī. Ne reizi cilvēki nav teikuši: «Netiekam. Nevaram». Vienmēr kāds bijis. Tas ir ļoti būtiski.

Pastāstīšu kādu atgadījumu. Ar busiņu vedu lībiešu grupas cilvēkus pa līvu ciemiem. Tajā reizē braucām uz Lielirbi. Viņi, protams, ir enerģiski un spilgtas personības, bet vēl turklāt ļoti drosmīgi. Pāri Irbes upei veda piekaramais tilts uz trosēm, tas bija ar tādiem ļodzīgiem dēļiem. Es piegāju un skatījos, iet vai neiet. Bet lībiešu grupas cilvēki sacīja: «Es ies, un viš a ies!» Tā mēs arī gājām pa nedrošu tiltu. Domāju, nedod Dievs, ja kaut kas... Bet nekas — visi pārgājām.

Novēlu Kolkas lībiešu grupai veselību, dzīvesprieku un tikpat braši turēties arī uz priekšu!

A. Pinkens: — No vienas puses, Kolkas lībiešu grupa man ir tāda pati kolcinieku grupa kā koristi, makšķernieki, sportisti. Viņus vieno kāda kopīga ideja un darbošanās. Atšķirība ir tā, ka pārējiem kopā būšana var arī izbeigties — viņiem var apnikt, iestāties krīze, negribas nākt kopā, bet lībiešu lietu tā nevar izbeigt. Viņiem nav dota tāda iespēja!

Lībiešu grupā nedarbojas tikai lībieši, pārsvarā tie ir cilvēki, kuru kopējā lieta ir lībiskais. Viņus interesē līvu valoda, kultūra, vieta, kur dzīvo. Grupa apvieno cilvēkus, ko tur kopā līvu lieta.

25 gadi ir daudz tādai iedzīvotāju apvienībai. Tas nav darbs. Cilvēki to dara brīvprātīgi ilgu laiku. Kolkas līvu grupa ir sabiedriska organizācija, kas nu jau pastāv 2 paaudzēs. Tai te jābūt. Ja šeit nav cilvēku, kas ceļ ārā, vāc un runā par lībisko, tad var nolaist zaļibaltzilo karogu, un viss. Citādi vairs nebūsim līvu novads. Līvu grupa to dara tik dabīgi. Nevaram ne izskaitļot, ne izmērīt, ne novērtēt, ko viņi izdarījuši, lai nestu ārpusē lībiešu tautas stāstus un lietas. Cik tūkstošiem ļaužu šie biedri ar savu darbošanos ir pastāstījuši, kas ir lībieši! Nu jau 5 gadus viņi ar to stāsta arī par Dundagas novadu. Tā ir mūsu daļa. Neviens cits jau to nedara un nedarīs.

It kā tāda pati sabiedriska organizācija kā visas pārējās, bet, no otras puses, viņi pārstāv veselu tautu un tai raksturīgo. To dara gan Kolkas lībiešu grupa, gan Mazirbes lībiešu grupa. Pietiek ar diviem vai trim aktīviem cilvēkiem, pat ar vienu, kam nav vienalga, un lietas iekustas, darbs iet uz priekšu. Ja nebūtu šādas grupas, ko mēs darītu ar lībiešu jautājumu?

Ikdienā tas ir pats par sevi saprotams, jo zinām, ka viņi te ir. Nav būtiski, vai tā ir organizācija vai cilvēki. Statuss mūs neinteresē. Kad izrādās, ka biedrība pastāv jau no 1989. gada, kad mums vēl bija karogs ar sirpi un āmuru un cilvēki, kuriem pasē nevienam nebija rakstīts, ka viņi lībieši, apvienojās, tas ir apbrīnojami.

Lai mūžīgi deg līvu uguns, plīvo zaļibaltzilais karogs un līvi ir stipri garā!»

Diāna Siliņa
Virsrakstu lībiski tulkoja Zoja Sīle. Tienū!

* Lībiešu folklorā — mirušu, nogalinātu bērnu dvēseles.

Neiespējamā misija

Dundagas Brīvā laika centrs Jaunatnes politikas valsts programmas atklātā projektu konkursā ieguvis 4400 € finansējumu projektam *Jauniešu komandas neiespējamā misija*.

Projekts paredz īstenot neformālo mācīšanos jauniešiem, tā attīstot dzīvei un darba tirgum vajadzīgās prasmes un sekmējot sociālās atstumtības riskam pakļauto jauniešu iekļaušanu sabiedrībā. Projekts darbosies Brīvā laika pavadīšanas centrā, Dundagas pilī un tās apkārtnē. Priekšdarbi sākās jau jūnijā, ievietojot informāciju novada interneta vietnē un komplektējot un sagatavojot 20 novada jauniešu mērķgrupu. Pats svarīgākais brīdis būs 20. un 21. VIII, kad Naura Svikas, starptautiski sertificēta pieaugušo izglītības mentora, līderības un komandas attīstības trenera, grāmatu *Pats!* (iekšējā līderība) un *Outdoor + Indoor Team Building Games for Small Groups* autora vadībā jauniešu komanda centīsies paveikt dažādus iespējamus un neiespējamus uzdevumus. Pieteikties var jebkurš 15 līdz 25 gadus vecs novada jaunietis *www.dundaga.lv*!

Aiga Ūdre,
novada jaunatnes lietu speciāliste

Mākslas diena Mazirbē

19. VII Lībiešu tautas namā priecēja plaša programma: literārie lasījumi, plenēra izstādes atklāšana un grupas *Homo ludens* vasaras koncerts *Sklandrausis*.

Par to, ka Mazirbē vienuviet varēja redzēt un dzirdēt Edvīnu Raupu, Astrīdu Ivasku, Jāni Rokpelni, Māru Zālīti un Liānu Langu, pateicība dzejniecei un tulkotājai Margitai Gailītei, kas jubileju izvēlējās svinēt Lībiešu tautas namā ar literārajiem lasījumiem, uzstādamās arī pati. Pasākumu kuplināja grupa *Homo ludens* un komponists un dziedātājs Ansis Sauka.

Pēc tam tautas nama 2. stāvā, kur var nokļūt, ieejot no dārza puses, atklāja gleznu izstādi, kurā pārsvarā redzamas jūras ainavas, taču aplūkojams arī pa kādam piekrastē pazīstama cilvēka portretam.

Vēlā pēcpusdienā skaistu koncertu sniedza meiteņu grupa *Homo ludens*: Grieta un Ieva Pīrāgas, Ilze Latkovska un Laima Zandarta. Viņas atzinās, ka publiski dziesmas dzied otro reizi. Taču skanēja lieliski! Meitenes izpildīja dažādas dziesmas, no kurām man īpaši pieminēšanas vērta liekas dziesma ar nosaukumu *Sklandrausis*. Visatbilstošākā mūsu novadam! Uzteicama arī meiteņu prasme spēlēt atšķirīgus mūzikas instrumentus un uzstāties atraktīvi.

Par pasākumu paldies biedrībām *Randalist* un *Mazirbes draugu kopa* un Dundagas novada domei! ***Diāna Siliņa***

Pie mums uz zemēm

Saimnieciskie darbi novadā

Vārds izpilddirektora vietas izpildītājam un Saimnieciskā dienesta vadītājam Andrim Kojro.

Vidusskolā remontē abas kāpņu telpas no 1. līdz 3. stāvam, *Mazajā skolā* — dziedāšanas klasi. Bērnudārzā *Kurzemīte* tiks nomainīts un siltināts jumts. Darbi jau notiek. Pēc vecāku komitejas lūguma esam nelielam ceļa posmam bērnudārza otrajā pusē, kur atrodas bibliotēka un katlu māja, uzlikuši asfalta granulātu, lai nav jāstaigā pa peļķēm un dubļiem. Vērtēsim, kā tas kalpo, kā izskatās.

Pēc 20. VII sāks atjaunot bērnudārza nojumes un smilšu kastes.

Dundagas Mūzikas un mākslas skolā remontē 60 m² klasi. Kā jau valsts kultūras piemineklī, darbi jāsaskaņo ar Valsts kultūras aizsardzības inspekciju (VKAI).

Mazirbē no krustojuma līdz Lībiešu tautas namam ierīko apgaismojumu.

Kolkā no *Delfīniem* līdz mazajam *Top* veikalam ieklāj bruģi. Šai ciemā tāds būs pirmoreiz. Bija paredzēta viena kārta, bet cenu aptauja rādīja, ka varam atļauties arī 2. kārtu, tas nozīmē — ieklāt bruģi lielākā ietves gabalā. Ir jānozāģē koki, jāizņem saknes, jāatjauno caurtekas, jāuzklāj bruģis un jāveic labiekārtošanas darbi. Tas izmaksā nedaudz virs € 70 000.

Tikko Kolkā uzsācies arī lielais ūdenssaimniecības projekts. Notikusi pirmā darba sanāksme. Pašvaldība tajā piedalās ar līdzfinansējumu, ņemot kredītu. Intensīvs darbs noris saistībā ar SIA *Līcis-93* Kolkas cehu par iespējamo ceha ūdens attīrīšanu, lai varētu atjaunot ciema vecās attīrīšanas iekārtas un pieņemt tur arī ceha ūdeni. Aktīvi strādājam pie tehniskā risinājuma izvēles.

Kolkas skolā vistuvākajā laikā jāuzsākas ķīmijas kabineta remontam.

Visi darbi, kas iecerēti pēc maija domes sēdes, noris. Vēl Dundagas centrā pie bistro *Vecā pirts* jāizbūvē laterna, lai gaisma spīdētu gan uz gājēju pārejas, gan uz stāvlaukuma pusi. Radusies vēl viena vajadzība — tajā būs jāierīko pastāvīga strāva ne tikai videokamerām, bet arī interneta piekļuves punktam.

Iespējams, cilvēki ir ievērojuši, ka Dundagas centrā, īpaši ap pili, ir daudz nokaltušu gobu Jau kādu trešo vasaru lapas dzeltē, sakalst, krīt un koki paliek kaili. Tie vairs neatdzīvojas un ir jānozāģē. Tas jāsaskaņo ar VKAI. Darbs būs sarežģīts, jo gobas aug, kur ir savilkti kabeļi, un koki karas pāri kraujai.

Tuvojas kapu svētki. Ar 1. VIII uzsāksim visu kapu otrreizējo appļaušanu, iepriekšējā nedēļā sākām pievest kapsētām smiltis. Lūgums visus atkritumus mest konteineros. Pie atsevišķām kapsētām ir lielie konteineri kapu atkritumiem, organikai, un mazie, uz kuriem rakstīts: «Stikls, plastmasa, papīrs». Lūdzu nemest konteineros, kas paredzēti kapu atkritumiem, sadzīves atkritumus.

Diāna Siliņa

Skolēnu darbs vasarā

29. V dome nolēma piedalītie Nodarbinātības valsts aģentūras (NVA) pasākumā par skolēnu nodarbinātību vasaras brīvlaikā. Par darbiem jūnijā stāsta 9. klases skolniece Ieva Viola Rēboka, 11. klases skolnieks Kurts Dane un Saimnieciskā dienesta vadītājs Andris Kojro.

Ieva Viola: — Par iespēju strādāt uzzināju no skolas direktores Aigas Štrausas. Tādu izdevību nelaidu garām! Pieteicos tajā pašā dienā, jo gribēju strādāt, bet nezināju, kur. Kādu pusotru nedēļu strādāju kopā ar citiem jauniešiem, bet tad kādam no mums piedāvāja darbu pilī. Uzreiz pacēlu roku, un mani aizsūtīja. Pēc tam tur arī paliku. Klāju galdus sieru un jogurtu degustācijām, pēc tam visu novācu, mazgāju traukus. Novācu galdus arī pēc citiem pasākumiem pilī. Palīdzēju dažādos darbos jauniešu mītnē. Vēl gatavoju pamatnes mūsu koristu vainadziņiem. Ārā bija jādara fiziski smagāki darbi, bet kopā ar pārējiem. Pilī vienai reizēm palika garlaicīgi. Taču patika arī, jo varēju mierīgi padomāt. Atklājums pilī — regulārās Piensaimnieku lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības (PLPKS) *Dundaga* sieru un jogurtu degustācijas. Domāju, ka pirmā reize, kad klāju galdus, ir tikai izņēmums. Man nācās arī tūristiem stāstīt par mūsu pienotavas produkciju. Šim nolūkam iegādājos blociņu, kur pierakstīju visu, ko par Dundagā ražotajiem sieriem un jogurtiem var atrast.

Kurts: — Andris Kojro bija atnācis uz skolu un pastāstīja par NVA pasākumu — skolēnu nodarbinātību vasaras brīvlaikā. Pieteicos. Tad piezvanīja Andris Kojro un jautāja, vai esmu gatavs strādāt. Protams! Strādājām ārā: ravējām laukumu starp pili un luterāņu baznīcu, krāvām baļķus, afišas dēli atbrīvojām no skavām. Bija arī jāslauka iela. To darīt sākumā bija kauns, jo sajūta tāda dīvaina — jāslauka ielas vidū, mugurā oranža veste... Likās, ka izskatos pēc *simtlatnieka*. Pēc tam jau pieradu. Par iespēju strādāt esmu gandarīts: viens mēnesis nav zemē nosviests, esmu izdarījis labu darbu un vēl tēriņnaudu esmu nopelnījis. Nākamgad arī labprāt strādātu šajā programmā.

A. Kojro: — Pēc 5 gadu pārtraukuma NVA atkal piedāvāja programmu *Skolēnu nodarbinātība vasaras brīvlaikā.* Pateicoties domes atbalstam, tā darbojas arī mūsu novadā, un iespēja strādāt un nopelnīt katru vasaras mēnesi ir 10 novada jauniešiem. Skolēni var saņemt darba samaksu līdz € 320. NVA apmaksā darba organizatora un vadītāja darbu un sedz pusi no skolēnu algas — € 160, otru pusi un nodokļus maksā pašvaldība. Jūnijā Dundagas pagastā strādāja 9 skolēni: Roberts Bāliņš, Kurts Dane, Madars Kojro, Endijs Landmanis, Rita Mālkalne, Ieva Viola Rēboka, Dita Elīna Sila, Elīna Sirkele un Dženeta Zumberga. Kolkas pagastā bija pieteicies Henrijs Bordjugs. Dundagas pagastā skolēni padarīja pietiekami liela apjoma darbu. Viņi, piemēram, līdzināja zemi parkā un Dundagas centrā, pļāva zāli, vāca atkritumus, dedzināja zarus un izkrāva vairākas kravas. Skolēni strādāja apzinīgi, uzteicama ir viņu darba disciplīna.

Diāna Siliņa

Par novada attīstības dokumentiem

Lasot novadam nozīmīgo *Dundagas novada attīstības programmu 2014. — 2020. gadam* un *Dundagas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2014. — 2030. gadam*, iepazinos ar rūpīgu katras jomas aprakstu un analīzi, kam seko konkrēts rīcības plāns prioritārā kārtībā, vidējā termiņā un ilgtermiņā.

Kā aktīva novada iedzīvotāja īpašu uzmanību pievērsu novada ekonomiskās darbības izpētei, izglītībai, kultūrai, bērnu un jauniešu situācijas analīzei, kā arī novada sabiedriskās dzīves izpētei un aktīva dzīvesveida pavadīšanas iespējām.

Kopumā pētītas un analizētas 11 jomas, kurā minēti svarīgākie nozares fakti, aprakstīta šī brīža situācija, izdarīti secinājumi, sniegti ierosinājumi un priekšlikumi. Pēc tam seko konkrēts rīcības plāns katrā nozares jomā. Uzskatu, ka izstrādātais rīcības plāns nākotnē ļaus lemt ātri un konstruktīvi, kas sniegs Dundagas novadam pozitīvus darbības rezultātus ilgtermiņā.

Minēšu dažus piemērus katrā nozarē, kam Dundagas novada Attīstības un plānošanas nodaļa pievērš uzmanību.

Sadaļā *Vide* prioritātes ir rīkot ikgadējas pavasara talkas, īstenot labiekārtošanas projektus Dundagas kultūrvēsturiskajā centrā, izveidot automašīnu stāvlaukumus Mazirbē, Valpenē un Dundagā.

Sadaļā *Tautsaimniecība* par prioritāti izvirzīts ikgadējs pasākums Dundagas novadā «Sakoptākā sēta», izstrādāt tūrisma maršrutus dažādu interešu grupām, izcelt pieejamību vietējo ražotāju izstrādājumiem, veicināt uzņēmēju kooperāciju, kā arī plānot detalizētus pasākumus Dundagas novadā.

Sadaļā *Kultūra* par prioritārām aktivitātēm izceltas amatnieku, tautas mākslas tradīciju uzturētāju atbalstīšana, novada materiālā kultūras mantojuma apzināšana, mārketinga iespēju izmantošana pasākumu popularizēšanā.

Sadaļā *Izglītība* par vissvarīgāko atzīta rotaļu laukuma izveide pirmsskolas izglītības iestādē Dundagā, Mazirbes internātpamatskolas profesionālās izglītības programmas ieviešana un kvalificēta un radoša pedagoģiskā personāla attīstība.

Sadaļā *Aktīvs dzīvesveids* izvirzītas šādas aktivitātes: izveidot brīvdabas trases skriešanai un slēpošanai Dundagas parkā, veicināt sadarbību ar novada aktīvajiem sporta klubiem, izveidot trenažieru zāli jauniešu aktīva brīvā laika pavadīšanai.

Sadaļā *Sociālā palīdzība* prioritārā kārtībā atbalstīs *Dundagas veselības centra* veselības pakalpojumus, sociālās jomas sadarbības tīkla izveidošanu, aktīvo sociālās palīdzības biedrību atbalstu.

Sadaļā *Satiksme* — pašvaldības ceļu uzlabošana un rekonstrukcija, sabiedriskais transports skolēnu pārvadājumiem, gājēju celiņu uzlabošana Dundagā.

Sadaļā *Inženierapgāde* — efektīva virszemes ūdens noteces sistēmas izveide novada ciemos, kā arī ūdenssaimniecības projektu turpināšana Dundagā.

Sadaļā *Komunālie pakalpojumi un mājoklis* paredzēts energoaudits pašvaldības īpašumā esošajām ēkām, piesaistīs ES projektu fondu iespējas energoefektivitātes uzlabošanai, kā arī uzsāks pašvaldības īpašumā esošo ēku siltināšanu.

Sadaļā *Novada tēls* sagatavos vienota stila norādes lībiešu ciemos latviešu un lībiešu valodā, radīs īpašu tēlu un simbolu katram ciemam, kā arī izvirzīs ieteikumus un vadlīnijas par piekrastes apbūvi apbūves noteikumos.

Sadaļā *Pārvaldība* iecerēts turpināt izdot novada avīzi, ar kaimiņu pašvaldībām rīkot ikgadējas pieredzes apmaiņas braucienus, izveidot regulāru tikšanās grafiku deputātu saiknei ar iedzīvotājiem un par ikgadēju tradīciju ieviest Novadnieku dienas, kā arī rīkot pagastus vienojošus kultūras pasākumus un novada sporta spēles.

Ne mazāk nozīmīgus lēmumus pieņems, veicinot novada iedzīvotāju labklājību, — paredzēts izveidot atpūtas vietu pie Baložezera Pācē, ierīkot BMX riteņbraukšanas trasi, uzsākt tīrīt Dundagas dīķi, izveidot velosipēdu novietnes Dundagā pie *Mazās skolas*, Brīvā laika pavadīšanas centra un sporta laukumiem, rīkot vasaras nometnes, Dundagas tautas namu pārveidot par saieta namu brīvā laika pavadīšanai, nodrošināt mūžizglītības iespējas, dibinot Tautskolu. Iecerēts labiekārtot stadionus Dundagā un izveidot drošas gājēju pārejas. Man kā Dundagas vidusskolas atbalsta biedrības dibinātājai nozīmīgi šķiet pašvaldības lēmums sekmēt sadarbību ar Kurzemes NVO atbalsta centru, līdz ar to veicinot jaunu sabiedrisko organizāciju veidošanos novadā un stiprinot jau esošo organizāciju darbība.

Jāmin arī, ka rūpīgi Attīstības programmas izpildi uzraudzīs un regulāri vērtēs tās īstenošanu. Paredzēts izveidot Attīstības uzraudzības komisiju, kuru pārstāvēs dažādu nozaru un organizāciju pārstāvji.

Lielais ieguldītais darbs attīstības programmā noteikti nesīs augļus nākotnē. Aicinu katru novada iedzīvotāju iepazīties ar tiem, jo šo plānu izstrāde un ieviešana vieš cerību, ka dzīve novadā uzlabosies un tās iedzīvotājiem būs patiess prieks un gandarījums par to, ka viņi ir piederīgi šim novadam.

Novada iedzīvotāja Tamāra Kaudze

Kā klājas zemniekiem

Stāsta SIA *Gavsene* valdes loceklis Aigras Zadiņš un *Laikkalnu* saimniece Rota Pētersone.

A. Zadiņš: — Nelielā Latvijas daļā, Ziemeļkurzemē un Ziemeļvidzemē, ziemājus klāja neliels sniega deķītis, un tie pārziemoja labi. Taču sākās cita problēma. Neesmu piedzīvojis, ka vasarāji un ziemāji tik ļoti slimo.

Par vasarājiem ir atsevišķs stāsts. Profesionāļi ir sacījuši, ka jau 90. gados Latvijā parādījusies vasarāju slimība — dzeltenā rūsa. Teorētiski to biju dzirdējis, bet tas ir kā visās lietās, arī veselībā, — kamēr tas tevi pašu neskar, tu it kā dzirdi, bet tomēr nedzirdi. Kad pēc 3 dienām ieraudzīju savu vasaras kviešu lauku, bija šoks! Trūka vārdu, neko tādu nebiju redzējis. Pa gabalu skatoties, viss lauks izskatījās oranžs, sarkans, nevis tumši zaļš. Slimība attīstās ļoti strauji. Citām tāda tempa nav. Gatavojos jau, migloju pret sēnīšu slimībām. Ja zinātu, kur jāskatās, varētu ieraudzīt jau pirms tām 3 dienām, bet biju palaidis garām, jo domāju, ka uz mani tas neattiecas. Paspēju glābt — bija labs dakteris un ļoti labas un dārgas zāles, un kvieši palika dzīvi. Ar dakteri sazvanījos pa telefonu, man bija jāizšķiras, vai ir vērts lietot dārgās zāles.

Ar dzelteno rūsu saskarsimies arī turpmāk. Šogad invāzija ir nākusi no jūras piekrastes. Slimība ir labi pazīstama Skandināvijā. Bērnībā pirmo reizi ieraudzījām un lasījām Kolorado vaboles, tagad pirmoreiz saskāros ar dzelteno rūsu. Ziemas kviešiem bija piemetušās nesaprotamas vainas. Nevar pateikt, kāpēc, ir tikai minējumi. Grūti pasacīt, kādi būs rezultāti.

Publiskajā telpā vasara ir tikai atvaļinājumu un festivālu, nevis siena laiks. Tiem nedaudzajiem, kas vāc sienu, vasara ir arī siena laiks. Un šogad tas bija labs.

R. Pētersone: — Bijām iesējuši ziemas kviešu šķirni *Fredis*, tā bija labi pārziemojusi. Izskatās, ka arī vasaras tritikāle un mieži aug, kā pienākas. Kad kuls, tad jau redzēs, kas sanācis. Zem zālāja pasējām auzas, lauks atrodas pašā mežmalā, un auzas noēduši brieži. Labību audzējam lopiņiem. Ja vajag, piepērkam vēl klāt. Mums ir 17 slaucamas govis, 5 grūsnas teles un vēl teliņi. Pienu nododam *Talsu pienasaimniekam*. Cūkas audzējam savām vajadzībām.

Kartupeļus iestādījām citā gabalā, nomiglojām pret vabolēm, tāpēc varbūt tikpat kā nevienu Kolorado vaboli neredzējām. Lai mežacūkas neizrušinātu un neapēstu kartupeļus, laukam apkārt esam apvilkuši elektrisko ganu. Tāpat arī sakņu dārzam, citādi buki norauž sarkanās bietes.

Siens ir savākts, pat ar rezervi. Skābsienu pabeidzām vākt jau pirms Jāņiem.

Aktuāls mums ir jautājums par mēslu krātuves ierīkošanu. Esam sākuši kārtot dokumentus, lai to ierīkotu. Mēģināsim tikt galā pašu spēkiem, neizmantojot LAD projektu.

Uzklausīja Diāna Siliņa

Pūra lāde

Paldies par dalīšanos!

No 29. VI līdz 4. VII Latvijas Universitātes (LU) pētnieku un studentu grupa profesores Janīnas Kursītes vadībā devās ekspedīcijā pa mūsu novadu, lai pētītu dzīvesstāstus un vietējās tradīcijas. Pēdējā dienā, ko ciemiņi pavadīja mūspusē, aicināju J. Kursīti novērtēt šejienes ieguvumus. Lūk, viņas stāstījums!

Ekspedīcijā kopā ar LU pētniekiem un studentiem dodos no 1999. gada. Iemīļoti novadi ir Latgale un Kurzeme. Esam bijuši arī Vidzemē un Sēlijā. Apmetam tādu loku un atkal atgriežamies Kurzemē. Tā pievelk kā magnēts, jo šeit ir saglabājies kaut kas tāds, ko gribas paturēt, kas būtu visas Latvijas un latviešu pašapziņas, latviskā rakstura pamatā. Var teikt, ka kurzemnieki ir noslēgti, bet varbūt nevajag būt tik atvērtam katram, kas iet garām, jāpavēro, kas tas par cilvēku, vai atvērties viņam. Vai tie būtu suiti vai kuršu ķoniņu pēcteči Turlavas apkaimē un citur, vai Dundagas novada iedzīvotāji, tas kurzemniekiem ir raksturīgs. Ir mājas, kur ieejot sarunājas ar tevi, bet vēro. Kad esi runājis stundu vai divas vai tikai nākamajā dienā, ārā nāk izcili stāsti par dzimtas vēsturi, pagasta, novada vēsturi, galu galā tie ir stāsti par Latvijas vērsturi. Ja nemācīsimies par pagātnes stāstiem, mūsu nākotnes stāsti var izrādīties bēdīgi.

Lielu saviļņojumu studenti piedzīvoja, klausoties Kārlī Ludevigā. Turklāt viņš uzdāvināja savas dzimtas fotogrāfiju krājumu. Ar asarām acīs pieņēmām šo dāvinājumu. Paldies viņam! Citreiz cilvēks turas līdz pēdējam pie tā, kas viņam pieder, līdz tas aiziet zudībā.

Ir svarīgi izrunāt pagātni, tā ir pavisam cita pieredze jaunajai paaudzei. Vēstures stundās iemācās faktus, pēc tam to aizmirst. Bet, tiekoties ar cilvēkiem un uzklausot viņu stāstus, tie skar emocionāli un paliek atmiņā. Pirmās brīvvalsts laiki, 1941. un 1949. gada izvešanas, kara laiks, pārcēlāji, kas veda uz Zviedriju, nacionālie partizāni — uz to jaunajiem jāmācās paskatīties bez aizspriedumiem! Tāpat uz faktu, ka latvieši un lībieši ir sadzīvojuši, varbūt ne vienmēr ar visdziļāko izpratni viens pret otru un mīlestību, bet tomēr sadzīvojuši bez karošanas. Tagad pasaulē redzam, ka tuvas kaimiņtautas problēmas vairs nespēj atrisināt bez asinsizliešanas. Latvieši un lībieši šai ziņā ir paraugs. Patīkami bija dzirdēt no lībiešiem, kas cietuši no pārestībām Ulmaņa laikos un kam bija krājies rūgtums, ka laiks tomēr rētas dziedējis, ka par sāpīgo stāstīja bez naida.

Kā izjust kādu vietu? Caur tās virtuvi. Te pieminama slavenā Elma Zadiņa, kas ekspedīcijas dalībniekus cienāja ar kurzemnieku ēdieniem un uzdāvināja mums garšīgu rupjmaizi, ko kopā ar svaigu medu no citām mājām notiesājām vienā vakarā, ka nemetas.

Svarīgi, ka cilvēki paši pieteicās stāstīt. Mēs lūdzām gados vecāku cilvēku sarakstu. Taču gadi nav rādītājs. Ar plašu un ļoti interesantu stāstu nāca Vilnis Petrovics. Varētu prasīt, vai viņa stāstītais ir pierādāms? Bet dzīvē daudzas lietas nav pierādāmas. Taču svarīgi, lai tās ir saglabātas.

Mani pašu un arī citus interesē Latvijas lauku mājas. Ar lielu labpatiku šeit redzēju skaidu un lubiņu jumtus. Mana trīskārša cieņa un apbrīns cilvēkiem, kas nav skaidu un lubiņu jumtus nojaukuši, vietā liekot šīferi, vai mēģina tos atjaunot. Viena no tādām ir Irēnas Kauliņas *Vecmāja* Šlīterē. Garām nevarējām pabraukt Agnetas Mauriņas mājai, jo tai bija dabiskais jumta segums no koka un trīs manteļskursteņi: divi iekšā, viens ārā. Tagad šai mājai liek moderno jumta segumu, bet pēc tam atjaunos veco. Cik patīkami to bija redzēt un dzirdēt! Piesaistīt jau var tikai ar atšķirīgo.

Pirmajā dienā pilnīgi nejauši nokļuvām pie Kārļa Zumberga. Vilināja ceļa galā piesaistošais uzraksts uz T krekla: «Ceļa tālāk nav». Otrajā dienā atgriezāmies, nofilmējām un nofotografējām Kārli, viņa palīgu un abu prasmi plēst lubiņas. Visu cieņu un apbrīnu cilvēkam, kas šo seno amata prasmi ir atjaunojis un tagad izkopj.

Meklējot teicējus Pitragā, nonācām pie Andra Antmaņa mājas. Cik labi, ka viņam darbojas iztēle, bet pareizajā virzienā! Saimnieks ir pastudējis, kādi žogu veidi bijuši jūrmalā, un nu var aplūkot to posmus vienuviet. Acis žogam nevar paiet garām. Kūpinātās butes garšoja lieliski, stāsti par žogiem aizrāva, sakoptā sēta radīja labu iespaidu par novadu, konkrēto vietu un cilvēkiem.

Satikām virkni labu teicēju, kā Loniju Ūdriņu, Elzu Zumbergu, Voldemāru un Dainu Vāgenmeisterus, Aiju Kuzjumu, Maigu Podkalni, Indru Pētersoni. Sarunu mums neatteica Valda Parema, ko pēc vīra aiziešanas aizsaulē piemeklējis grūts laiks. Bija tik jauki redzēt, kā viņa mīl savu gotiņu un govs viņai atbild ar to pašu. Te bija sajūta, kas latvietim tik tuva: cilvēks un mājdzīvnieks ir vienots veselums. Mājdzīvnieks nav tikai, lai to izmantotu, bet tas ir daļa no pašiem. Gotiņai bija tik mīļas acis, kad viņa skatījās uz saimnieci.

Stāsts, ar ko dalījās pitradzniece Olga Zariņa, kas piedzīvojusi izvešanu, bija kā filma, kā dzīva vēsture. Studentei klausoties bija asaras acīs. Viņa to neaizmirsīs.

• Kārlis Zumbergs plēš lubiņas. Pa labi viņa palīgs. *Foto no ekspedīcijas albuma*

Uzklausījām arī dažādus interesantus gadījumus. Tā, piemēram, kāds teicējs atcerējās, kā reiz visu nakti kapos kāds zvanījis. Nodomājis, ka spokojas. Taču izrādījās, ka zvana auklās bija ieķērusies pūce un nav tikusi nost. Staņislava Dāvidsone, kas Šlīterē mājā dzīvo viena pati, piesaistīja ar savu dzīves filozofiju, uzskatiem. Prātā iekrita viņas teiciens, atstāstot kādu diskusiju par zemes cenu. Staņislava jautājusi: «Vai Dievam var noteikt cenu?» Kā Dievam var noteikt cenu!? Nē! Tad viņa prasījusi: «Un kā tad var noteikt cenu zemei, ko Dievs radījis?»

Ekspedīcijās svarīga ir arī nakts mītne. Mums fantastiski paveicās, jo pils direktore Baiba Dūda bija ļoti pretimnākoša. Viss bija lieliski!

Parasti saka — nebrauc jau uz ēšanu! Bet, ja esi labi paēdis, ja ēdiens gatavots ar mīlestību, tas dod spēku un labu noskaņojumu. Šai ziņā sakām lielu paldies Drosmai Greiško, kafejnīcas *Krūziņi* saimniecei! Vienmēr priecājāmies arī par viņas smaidu.

Lai uzsāktu ekspedīciju, lieti mums noderēja Ritas Langmanes sagatavotais teicēju saraksts. Pie visiem šai reizē vēl nepaguvām aizbraukt, būs jābrauc nākamgad!

Būtiski arī iemīlēt vietu, kur uz nedēļu esi nokļuvis. Te mums lietpratīgi palīdzēja Tūrisma informācijas centra vadītāja Alanda Pūliņa un gide ar lielo burtu — Aina Margarēta Pūliņa, kas pa pili izvadāja un izstāstīja tā, ka studenti vēl ilgi nerimās par dzirdēto.

Policistus var iedalīt divās šķirās: tajos, kam galvenais ir sodīt, un tajos, kas audzina un audzina, nevis bargi pakratot pirkstu, bet tā, ka iekšēji paliek neērti. Ja sodīs, tad cilvēks izjutīs iekšēju pretestību, viņam radīsies nepatika. Pateicība pašvaldības policistam Kārlim Bogdanam, kurš mūs divreiz pieķēra, kad bijām neuzmanīgi atstājuši mašīnas tur, kur nedrīkst. Viņš mūs audzināja, nevis sodīja. Kārlis vairoja mīlestību pret Dundagu, parādot, ka viņš kā amatpersona nav burta kalps, bet gan ir atbildīgs, visu redz, bet arī izvērtē parkāpumu. Man pat asaras saskrēja acīs, apzinoties, ka varējām maksāt soda naudu un tad mums rastos neliels sarūgtinājums, kaut paši vien bijām neuzmanīgi.

Ekspedīcijā piedalījās tikai viens puisis, pārējās bija meitenes, un visas studentes bija sajūsmā par novada domes priekšsēdētāju Gunāru Laicānu, kurā cieši savienots Latgales sirds plašums un dāsnums ar dziļu Kurzemes mīlestību. To nevar nejust. Studentes, atgriezušās no viņa muzeja, nerimās par to runāt. Galvenais — Gunārs Laicāns zina novada ļaudis un mīl viņus. Pats brauca mums daudz līdzi, parādot ceļu, izlīdzēja tad, kad mums pietrūka transporta. Vai novadnieki apzinās, kas viņiem ir Gunārs Laicāns? Ceru, ka jā!

Bija atsevišķi cilvēki, kas negribēja ar mums runāt. Tas arī saprotami. Taču divas trešdaļas uzrunāto dalījās ar savu dzīves pieredzi. Ekspedīcija izdevās, pateicoties jums visiem, jo nekas nevarētu notikt bez jūsu atsaucības. Mums citās vietās gadījušās arī atsevišķas neveiksmes, jo cilvēki ar pārākuma apziņu skatījušies uz studentiem un nav vēlējušies viņiem neko stāstīt. Bet, ja tu neizstāsti savu rūgto vai traģisko dzīves pieredzi, kā tu vari sagaidīt, ka jaunā paaudze to zinās. Ar to ir jādalās, un Dundagas novada cilvēki dalījās. Par to man liels prieks un pateicība.

Visur novadā ar maziem izņēmumiem bija latviešu māju vidi raksturojošie puķu dārzi. Daudz kur māju apkārtnē izmantoti laukakmeņi. Tie silda sirdi un dod apjautu, ka māja ir kaut kas vairāk nekā tikai patvērums. Redzējām skaisti izrakstītus māju nosaukumus. Iespaids, ko par novadu varam salikt kopā, ir — sajūsma, mīlestība un lepnums par jums. Tas paliek katram no mums, ekspedīcijas dalībniekiem, sirdī. Mīļš paldies visiem Dundagas novada iedzīvotājiem!

Šeit savāktā materiāla viens eksemplārs glabāsies LU, to savos darbos varēs izmantot studenti. Otrs nonāks Filozofijas un socioloģijas institūta Mutvārdu vēstures krātuvē. Trešo dāvināsim kādam no Dundagas muzejiem.

Diāna Siliņa

Sirsnīgs paldies Dundagas novada pašvaldībai, luterāņu draudzei, Ritai Zemtiņai un ansambļa *Sendienas* dalībniekiem, kā arī visiem mīļajiem radiem un draugiem, kas mani sveica lielajā jubilejā! Pateicos par skaistajiem ziediem, ko saņēmu un kas vēl ilgi priecēja manu sirdi.

Mirdza Undava

Laidzes Profesionālā vidusskola, ar 2014. gada 1. IX PIKC **Rīgas Valsts tehnikums teritoriālā struktūrvienība Laidze, uzņem audzēkņus** katru dienu no plkst. 9.00 līdz plkst. 16.00 šādās izglītības programmās:

ar vispārējo pamatizglītību — **ēdināšanas pakalpojumi, būvdarbi, mazumtirdzniecības komercdarbinieks, administratīvie un sekretariāta pakalpojumi,** jāmācās 4 gadi; ar pabeigtu 8 klašu izglītību — **būvdarbi, kvalifikācija — apmetējs**, jāmācās 3 gadi.

Saņem valsts stipendiju un ESF mērķstipendiju.

Eiropas struktūrfondu finansētās grupas uzņem jauniešus vecumā no 17 līdz 29 gadiem:

ar vidējo izglītību — **administratīvie un sekretariāta pakalpojumi**, jāmācās 1,5 gadi; **ēdināšanas pakalpojumi, kvalifikācija — pavārs**, jāmācās 1 gads;

ar vispārējo pamatizglītību — **būvdarbi, kvalifikācija — apdares darbu strādnieks**, jāmācās 1 gads.

ESF finansētajā izglītības programmā stipendija līdz 114 €.

Audzēkņiem piedāvā dienesta viesnīcu, ēdnīcu, ikmēneša stipendiju, interešu izglītības pulciņus. Skola atrodas 7 km no Talsiem. Adrese: Laidzes Profesionālā vidusskola, Laidzes pagasts, Talsu novads. Sīkākas ziņas interneta vietnē: *www.laidzespv.lv* un pa tālruni 63221761, 63221886, 27808440.

Līvu svētki Mazirbē 2. VIII

«Lībieši laivās pret apvārsni iet» (U. Krasts)

Plkst. 10.00 dievkalpojums Mazirbes baznīcā.

Plkst. 12.00 svētku atklāšana pie Mazirbes Lībiešu nama.

Plkst. 13.00 gājiens uz jūru.

Plkst. 14.00 vēstījums no radu tautām kafejnīcas telpā.

Plkst. 15.00 satikšanās pie gardas zivju zupas.

Plkst. 16.30 koncerts *Rīta un vakara dziesmas*, muzicē Raimonds Tiguls, Laima Jansone, Kristīne Kārkle, Rihards Rasa un Artis Orubs.

Plkst. 18.30 koncerts *Lībiešu zvejnieka ģimene jūrmalas ainavā.*

Plkst. 22.00 zaļumballe līdz rītam kopā ar labajiem draugiem no *Pirmā kursa*.

Svētkos piedalās folkloras kopa *Rēvele* no Igaunijas, ģimeņu folkloras kopa *Garataka*, Smārdes vokālais sieviešu ansamblis *Randevu*, nometnes *Mierlinkzit* dalībnieki un lībiešu muzikālie kolektīvi: *Līvlist*, *Rāndalist*, *Kāndla* un *Laula*.

Kapu svētki. Papildinājums

9. VIII plkst. 11.00 Sīkraga kapsētā, plkst. 12.00 Mazirbes kapsētā, plkst. 13.00 Pitraga kapsētā; 16. VIII plkst. 11.00 Vaides kapsētā, plkst. 12.00 Kolkas luterāņu kapsētā, plkst. 13.30 Dūmeles kapsētā.

Cilda Kurāgo (1958)

«Dundadznieks» Nr. 13 (184)
2014. gada jūlijs.

Dundagas novada pašvaldības izdevums, iznāk divas reizes mēnesī, reģistrācijas Nr. 000702696, pasūtīšanas indekss pastā **3085**.

Adrese: Dundagas pils, Dundaga, LV-3270.
Redkolēģija: Alnis Auziņš (redaktors, tālr.: 63237858, epasts: alnis@dundaga.lv), Gunta Abaja, Baiba Dūda, Lauris Laicāns, Aivars Miška, Aldis Pinkens, Diāna Siliņa, Smaida Šnikvalde.

Publicētie materiāli ne vienmēr pauž redakcijas vai izdevēja viedokli. Par datu pareizību atbild tos sniegusī amatpersona, citos gadījumos — raksta autors, intervijās — arī intervējamais. Pārpublicēšanas gadījumā lūdzam atsaukties uz «Dundadznieku».

Iespiests Talsu tipogrāfijā. **Metiens:** 400 eks.
Internetā: www.dundaga.lv/avize